

Super Mario ne biçim bir oyun

Mehmet Atar

Sene M.S. 1991-92'ler filan. Bu hakir o sıralar çiçeği burnunda bir asker de değil. Askerliğini yapalı bir 5-6 sene de olmuş. E o zaman lafa niçin böyle başladın diyenleriniz olabilir, olacaktır, olmalıdır. Ne diyelim lâf olsun, torba dolsun, gazamız mübarek, reytingimiz yüksek olsun.

Neyse efendim, işte sene 91-92'ler. Oyun oynamaktan hoşlandığımı bilen gazeteci bir arkadaş elinde acaip bir alet, çıktı geldi. "Atar" dedi, "Gel atari oynayalım". Gerçi küçükken Apaçıcılık oynardık ama bu atari o mudur değil midir pek anlamadım. "Ne oynayacağız?" diye sordum. "Mario" dedi. "Ne Mariosu?" dedim. "Süper Mario" dedi. İçimden bir "la havle" çektim. Haydi Süpermeni, Batman'i, Beymen'i duymuş okumuşluğumuz var ama bu Mario'yu tanımam etmem. "Eşşek kadar adam olmuşuz uzun eşek, birdir bir, yakan top oynayacak değiliz ya. Oyunun bir defa da bilgisayarlısını oynayalım, çağa uyalım, çağdaş olalım, muasır veletler seviyesine ulaşalım" diye geçirdim içimden. "İyi tamam" dedim, "Ne biçim şeymiş bakalım bu Mario." Arkadaş adaptörü fişe taktı, TV anten girişine soketi geçirdi. Alethin tuşunu "on" a getirdi. Coy-stiğin düğmesine bastı.

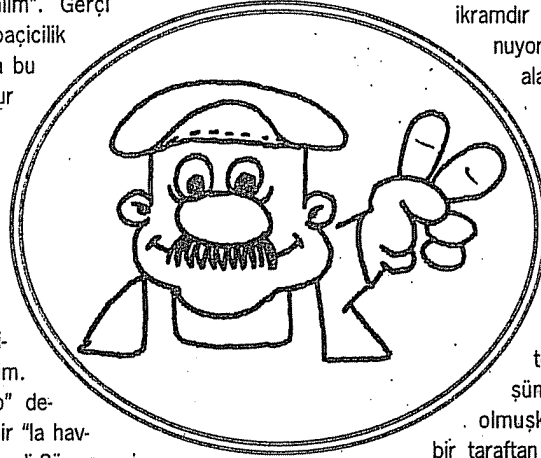
Ekranda bıyıklı, acaip şapkalı, orta direk kılıklı, bastıbacak bir tip peydah oldu. "İşte" dedi gazeteci arkadaş, "Süper Mario bu". Bir "la havle" daha çektim. Hakir olabiliriz evet ama hiç mi süper kahraman görmedi bu fakir. "Neyse" dedim. Arkadaş da koca gazeteci, entelektüel boyutu olan da bir şahsiyet. Yaşı da benim kadar var. Oyun oyundur. Boş da olsa bir defa mübahdır. Üstelik caizdir de. Hem bir hatadır edip oynuyorsak nasıl olsa bir sevap, yok

hata etmeyip misafire üstelik ikramdır da deyip oynuyorsak iki sevap

alacağımız garantidir" diye ictihad ettim ayaküstü kendimden kendiliğimden.

Ben bu müctehidane düşüncelere gark olmuşken arkadaş

bir taraftan "Bak bu yumurta kafalı adamları zıplayıp yersen şu kadar puan, şu kaplumbağa adamları yersen şu kadar puan alıyorsun, şuraya bir kafa atarsan bir mantar çıkıyor, mantarı yakalarsan büyüyor, şu kadar altın toplarsan bir can alıyorsun" diye abuk subuk laflar ediyor, bir taraftan da elinde coy-stik "ay yutulmaktan zor kurtuldum" diye kendini bir sağa atıyor, "dur şu altını da alalım" deyip yukarı fırlıyor sonra aniden sola kıvrılıp "gördün mü nasıl vurdum miğferinin kafasına!" deyip seviniyordu.

Hernekadar benim hoşgörüm engin, sınırsız, nihayetsiz, maliyetsiz, uçsuz bucaksız, sonsuz ve boyutsuz ise de koskoca bir adamın bu manasız, anlamsız hareketlerine ve bu saçma sapan oyundan zevk almasına hoşgörü gösterebilme yüceliğini de kendimde göremiyordum. Ama en azından "Ya kardeşim sen bu oyun seçme işini beceremedin. Madem beceremedin oyunu uzatmadan çekil ya da işi oyundan daha iyi anlatan ehil birine bırak" deme şeyliğini de göstermedim. "İstersen oyun oynamayalım. Birbirimizi zaten az görüyoruz. Sohbet edelim" teklifinde bulundum. Gerçi benim gibi müstesna birisi "Süper Mario" gibi alelâde bir oyundan zevk alan bir kimse ile sohbet edebilecek ne gibi bir müşterek konu bulabilirdi ki? Olmayınca olmuyor. Boşa koysan dolmuyor, doluya koysan almıyor. Arkadaşım "Hemen karar verme, bak biraz oynasan bırakamazsın. Sonunda kaleye hapsedilmiş prensesi kurtaracaksın" diye mukabelede bulunacak oldu. Hâl dilime, vücut dilime, ve bizâtihi etten dilime bilumum menfi manaları yükleyerek "ya bırak!" dedim. Kısacası hiç bir şey demedim. Ama her şeyi söyledim. Gazeteci arkadaş da beni pek güzel anladı, pek veciz anladı, kendi güzelliği ve anlayışının açıklığı ve kıvraklığı ile anladı ve çekti gitti.

Derken efendim. "Kınadığınız şey başınıza gelmedikçe ölmezsiniz" hikmeti başımıza yüz kerre bin kerre gelmişken ve "Otuzbeş Yaş" şiiri bizim için mazi olmuşken günlerden bir gün dükkanlardan bir dükkana girdik. Kızcağızlarım için bir oyuncak istedik. Tezgahtar "Atari verelim abi" dedi. "Oyun kaseti de hediyesi". "Ne oyunlar var kasette" dedim. "Karışık abi" dedi. "İyi" diye geçirdim içimden. Kebapçıya gittim mi genellikle karışık söylerim. Oyunun da karışık buruşuk ve gıllı gışlı olanını severim. Atariyi almaya karar verdim ama "Eyvallah" demedim. O biraz sakil kaçardı. İmajinasyon açısından şu kritik günlerde "Eyvallah" lafı rejimin temel esaslarını zedeleyebilir, günün mana ve

ehemmiyetine denk düşmeyebilir, naciz şahsiyetim zamanı gelmeksizin kimbilir belkide erkencene toprak olabilirdi. Bu ulvi düşüncelerle "Okey" dedim.

Tezgahtar garibim anlamadı "okey mi verelim abi?" dedi. "Yok" dedim. "Tamam, olur manasında dedim" dedim. Tezgahtar tabii daha genç, bu inceliklerden nasibi pek yok. O'nerden bilebilirdi ki Okeyin "k" si yerine "l" koyarsanız "Oley" olurdu ve "Oley" İspanya'da çok eskiden şimdi buracıkta lafını edemeyeceğimiz manalara gelirdi ki bu konularda bazıları öyle bazıları da böyle demişlerdir. Yani konu derindir. Gözümüzdü diktığımız fezadır. İlim, irfanın da bu kadarı akıllara sezâdir. Bu kadar da açıktır yani.

Tezgahtar gülererek "Allah layığını versin abi" dedi. "Şunu adam gibi söylesene".

Daha laik lafını layık diye telaffuz eden birisine adam gibi ne söylenebilirdi ki? Tabii hiç bir şey söylemedim. Söylene söylene eve geldim. Televizyonu açtım. Fişi taktım. Baktım yine o adam çıktı karşıma, Mario. Bıyık yine o bıyık, şapka yine o şapka. Biraz öğreneyim de çocuk çocuğa öğreteyim kastıyla geçtim yatsı vakti TV'nin karşısına, aldım coy-stiği elime. Sabah ezanı okunurken kim bulmuş da koymuş bu tehlikeli oyunu çocukcağızların önüne diye düşünüyordum.

Oyun şöyle bir oyun:

Mario bir kaleye hapsedilmiş prensesi kurtarmak istiyor. Oyunun amacı, daha doğrusu Mario'nun amacı bu. Amma velakin Mario'nun prensesi kurtarmasını arzu etmeyen yüzlerce de düşmanı var.

Bu düşmanlardan ilk karşısına çıkanlar yumurta kafalı bacaksız tipler. Bunlar kimi zaman tek kimi zaman da toplu halde Mario'nun üstüne yürüyorlar. Bunların bir basımlık canları var. Mario hoop zıplıyor. Yumurta kafalıları eziyor. Her bir yumurta kafalıyı ezişte Mario 100 puan alıyor. Bunlarla başatmek Mario için çocuk oyuncağı. Daha tehlikeli düşmanların tetikçileri olarak görü-

lebilecek bu tiffar Mario'nun uyanık kalması, tedbiri elden bırakmaması hem de tecrübe kazanması için oyunun ilk kademelerinde önemli bir işlev görüyor sayılabilirler.

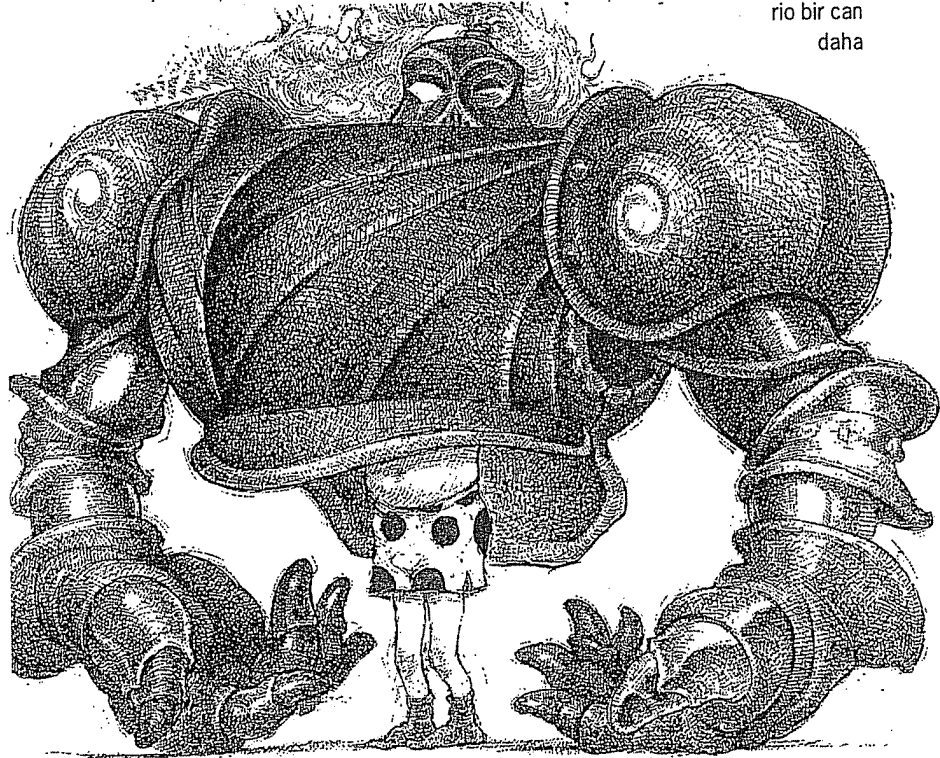
Düşmanlardan ikincisi kaplumbağalar. Kaplumbağalar oyun boyunca üç şekilde karşımıza çıkıyorlar. Bir, normal kaplumbağalar. İki, kanatlı kaplumbağalar.

Üç, silahlı kaplumbağalar. Bunlar sırtı daha doğrusu birtakım ensesi kalınlı. Eğer bunları Mario haklarsa daha çok puan alıyor. Çünkü bunlar doğru dürüst haklanmazlarsa Mario'ya tekrar hem de arkadan saldırabiliyorlar. Ensesi kalınlı bir de kanatlanmışlarsa onların korumaya çalıştıkları mutlaka bir sırtı oluyor. Eğer bu uçmayı da becerebilmiş sürüngen kaplumbağaları aşabilirse Mario'ya gücüne güç katacak bir silah ya da bastıbacalıktan cüsseli bir siyasetçi (nerden karıştı pardon) cüsseli bir oyuncu olma imkanını kazanıyor ama bu defa da karşısına resmen baltalı, bıçaklı kaplumbağalar çıkıyor. Mario ayak oyunlarında maharet kazanıp ilerledikçe karşısı-

na ayak oyunlarında ve silah oyunlarında daha mahir oyuncuları buluyor. Eğer Mario bu silahlı sırtı ve enseleri kalınlıların arasına cüssesiz, silahsız, kazanımsız çıkarsa bu badireyi atlatması tamamen şansa kalıyor. Yok Mario yolda eğer eline kullanabileceği silahları geçirmiş bir de cüssesini (ayak tabanını ve oyun teşkilatını) genişletebilmişse

onlarla kısmen çarpışabilme imkanlarını elde ediyor. Ellerinde baltalarıyla Mario'yu belli bir bölgeye sokmamaya çalışan kaplumbağaların (sürüngenler-dinazorlar vs.) kendileri ekarte edilebilirlerse savunmaya çalıştıkları bölgede bir hazinenin gömülü olduğunu öğreniyoruz.

Mario'nun karşısına kahramanca dikilen bu baltalı ilahların dertlerini Mario'nun prensesi kurtarmasından duydukları endişeden ziyade üzerlerine oturdukları cukkaların hesabını yaptıkları ortaya çıkıyor. Mario prensesi kurtarma derdindeyken bu para pul hesabını da düşünenecek değil ya filan demeyin. Çünkü Mario'nun topladığı altınlar 100'e ulaşınca Mario bir can daha

kazaniyor. Can kazanınca ne oluyor? Hem canına can katılmış oluyor, hem de Mario'yu altetmek bir nebze daha zorlaşıyor. Çünkü parası olana gözünün üstünde kaşın var denmiyor.

Neyse efendim derken, Mario'nun karşısına kuşlar çıkmasını mı? Yaşasın diyorsunuz Mario en sonunda barış güvercinlerine kavuştu. Yok kazan-ayığı ve güvercinin gagası öyle değil. Demografik sol cenahtan uçmaya başlayan onlarca itiş-kakış güvercini Mario'ya çullaniyor. Mario Alfred Hitchcock'ın "Kuşlar" filmindekinden daha çılgın ve azgın kuşlardan kendini kurtarıp, güç bela denize atıyor. Oh bu sefer kurtuldu diyebilirsiniz ama deniz "Deniz" değil ki kardeşim. Bu defa da demonstratif solungaçlı bilumum deniz canavarları Keskin dişleriyle Mario'nun başına üşüşüyor.

Hep bir ağızdan "prensisi kurtartırma- yız" diye bağırışıp, çığırıyorlar.

Derken efendim Mario topladığı puanlarla oyunun bir başka kademesine geçiyor. O da ne? Suratı, vücudu ve ayakları gözükmeyen kimin miğferidir bilinmeyen kendi kendine ilerleyen bir miğfer Mario'nun karşısına dikiliyor. "Bura ya kadar" diyor. Mario'nun tek yapabildiği miğferi geçici bir süre sakın durdurabilmek. Üstelik oyunun bir öncesinde eline geçirdiği silahlar da miğfere karşı bir işe yaramıyor. Yumurta kafalıları, kanatlı kanatsız tosbağalara, kuşlara ve denizin keskin dişlilerine karşı kullanabildiği silahlar miğfere işlemiyor.

O zaman ne yapacaksın? Miğfer sana dokunmadan sen de miğfere dokunmadan artık yandan mı olur, üstten mi olur, alttan mı olur bir şekilde miğferi geçeceksin ki oyuna devam edebilesin. İşe bakın ki Mario ne yapıp edip miğferi de geçebiliyor. "Vay anasını" diyeceksiniz ama diyemeden "Tüh anasını" diyeceğiniz geliyor. Çünkü "booom!" diye bir sesle üstünüze kocaman bir top

mermisi geliyor.

Oyunun bundan sonraki kademesinde top mermilerinin desteğinde oyunun diğer bütün elemanları Mario'ya çullaniyor.

Oyun iste böyle bir oyun.

Takdir edersiniz ki, tehlikeli de bir oyun. Bu oyunu kim bulmuş da koymuş çocukcağızların önüne. Şimdi bir öğrenci bu oyunu oynamaya kalksa bu öğrenci bir de Illede Hatipsin Lisesi öğrencisi olsa; zihni teşevvüş etmez mi, derslerinden geri kalmaz mı, ablalarını amcalarını korkutmaz mı, hatipden başka da herşey olmaz mı?

Bu ne biçim bir oyun.

Oysa mesela bakınız, ataride seyyare yarışı da var, hatta seyyare yarışının bir versiyonunda senin seyyaren başka seyyarelerle yarışmıyor bile, yuvarlak bir pistte tek başına dönüyorsun, sonra yine dönüyorsun, sonra yine dönüyorsun. Kalkış noktasından varış noktasına varıyorsun, sonra varış noktasından yine kalkış noktasına varıyorsun, e daha ne istiyorsun?

Oyunun yüzde doksanbeşinde yatıyorsun, kalkıyorsun, yoruluyorsun ona zaten karışan eden yok. Finiş noktasına varmak, prensesi kurtarmak ise oyunun süresi içinde belki yüzde beş, belki yüzde beş bile değil. O zaman illa prensesi kurtaracağım diye çekişmek bençe akıl kârı değil diye düşünüyorum.

Belki yeri burası değil, ama bu Mario oyunundan hiç hazzetmediğimi hassaten belirtmek istiyorum.

Yumurta kafalıları, tosbağaları, kuşları, balıkları hepsini seviyorum gözlerimden öpüyorum.

*lim, içtihad, caiz, mübah gibi istilahları kendi asli-mana ve çerçeveleri dışında kullandığım için bütün okurlardan özür ve helallik diliyorum.